

Årsberetning 2019

Indholdsfortegnelse:

Museumschefens årskommentar.....	2
Tak til Sponsorer og Fonde.....	6
2019 hovedtal.....	7
Natur og Vandkantsskole.....	8
Museum Salling Arkæologi.....	11
Museum Salling Bevaring.....	15
Historie.....	17
Arkiver.....	19
Kunst.....	23
Fur Museum.....	26
Glyngøre Kulturstation.....	28
Skive Museum.....	29
Spøttrup Borg.....	30
Personale.....	33

Museumschefens årsberetning 2019

2019 blev på mange måder et meget travlt og spændende museumsår.

Skive Museum skulle nu efter ombygningen vise, hvilke ideer og udstillinger, publikum kunne forvente i fremtiden. To store kunstudstillinger har fyldt salene og særligt tilfredsstillende var det at opfylde den aftale med Ib Monrad Hansen, som blev indgået for mange år siden, idet han blev lovet at få den første udstilling på det nye Skive Museum. Udstillingssamarbejdet "Herfra hvor vi står" mellem regionens kunstmuseer, har tiltrukket publikum og sponsorer. På Skive Museum har vi lanceret begrebet "onsdagsforedrag", som med vidt forskellige emner viser spændvidden i Museum Sallings virksomhed.

I Ramsing blev Spøttrup Lokalarkivs nye lokaler indviet på behørig vis og i Rønbjerg blev der holdt åbent hus – det eneste af sin slags - i det nye Magasin. Nedpakning af genstande og samlingsflytninger kom til at præge 2019 og arbejdet vil fortsætte både 2020 og 2021. Det er et kæmpearbejde ingen kan forestille sig. Vi taler om 1000vis af flyttekasser - et arbejde der er udfordret af både skimmelsvampe og det nye skadedyr, rigtig mange museer er ramt af - *skægkræ*.

Museet har også oprettet en ny funktion, nemlig Museum Salling Bevaring. Funktionen er understøttet af samarbejdsaftaler med Museum Thy og Museum Mors, foreløbig i 5 år. Der er ansat to konservatorer indenfor hhv. geologi og arkæologi/nyere tid. Planen er at tilbyde bevaringsarbejde til andre institutioner og myndigheder og dermed udfylde det hul, der er opstået efter lukningen af Museernes Bevaringscenter i Skive.

Slots-og Kulturstyrelsen har bl.a. i forbindelse med kvalitetsvurderingen udtrykt kritik af formidlingen på Spøttrup Borg. Der er derfor nedsat en tværgående arbejdsgruppe af museumsinspektører, og en særbevilling fra Skive Kommune har muliggjort ansættelse af en historiker til opsøgning af kilder. Arbejdsgruppen har og skal videreudvikle nye events og udstillinger, der kan udfolde Spøttrups 500-årige historie. Dette arbejde vil fortsætte i de mange efterfølgende år. Museum Salling har i 2019 været i dialog med Spøttrup Stedefond og har planlagt fælles aktiviteter i 2020.

Udbygningsplanerne på Fur, der er præsenteret på de næste sider, blev konkretiseret af arkitektfirmaet Erik-arkitekterne fra Viborg. Vi har tilsagn fra Skive Kommune på 3 mio. kr. og Fuir Sparekassefond har doneret 500.000 kr. til indretning af lokalerne. I 2020 kommer vi forhåbentlig økonomisk i mål, så vi kan få velkomstområdet og dermed publikums oplevelse af et besøg på Fur Museum bragt op til moderne standard.

Omkring ansøgningen til Unesco Verdensarv, så er forventningerne fra 2018 ikke blevet indfriet, idet det stadig er uafklaret, om lokaliteten Messel, som Unesco anbefaler, er interesseret i at indgå i en serienominering med os. Politikere og embedsmænd fra Skive og Morsø kommuner, Region Midt og Nord, og Museum Mors og Museum Salling er klar til at rykke, så snart vi får et positivt tilsagn fra Messel.

På Glyngøre Kulturstation er der i 2019 ikke foretaget de store ændringer, men fortsat den nye tradition med at invitere kunstnere til at komme og male i det fri og i løbet af en uge at få malet de værker, der vises i udstillingen "Plein Air". Et populært udstillingskoncept, hvor kunstnernes oplevelser af den smukke natur ved Limfjorden blev til en meget vellykket og inspirerende udstilling.

Slots- og Kulturstyrelsens (SLKS) kvalitetsvurdering af Museum Salling er nu endelig helt afsluttet og SLKS har godkendt den opstillede handleplan for de punkter, der manglede afslutning: en opdatering af Museum Sallings vedtægter, bestyrelsens sammensætning, museets faglige ansvarsområder og antallet af udstillingssteder, samt en plan for forskningen indenfor historie og kunst. Bestyrelsen besluttede endvidere, at Museum Salling fortsat er et kommunalt museum.

Helt efter aftalen med mig (at jeg efter 2 år skulle tilbage til mit gamle job) startede arbejdet med at finde en ny museumschef til Museum Salling i august 2019. I oktober var der ansættelsessamtaler og allerede 1. december 2019 kunne den nye museumschef præsenteres. Valget faldt på Per Lunde Lauridsen, der kommer fra en stilling som museumsinspektør på Skjern-Egevad Museum. Jeg ønsker Per alt det bedste i jobbet og håber, at museet har fået en ny chef, der både vil skabe stabilitet og udvikling i fremtiden.

Tak på museets og egne vegne til museets Bestyrelse, Skive Kommunes Kultur- og Familieforvaltning, Skive Kommunes afdeling Kommunale Bygninger og Teknik og Miljø, samt venneforeningernes bestyrelser og medlemmer, museets mange frivillige og museets medarbejdere. En særlig tak for den store lokalhistoriske indsats til museumsinspektør/byarkivar Niels Mortensen, der valgte at gå på pension i november 2019.

Uden jer kunne Museum Salling ikke være et levende og velfungerende museum på sit nuværende niveau.

Inge Kjær Kristensen

Museumschef til 30.11. 2019

Per får hermed ordet: Mine tanker for Museum Salling er, at det er et museum med mange tangenter – et rigtigt tværfagligt museum. Det giver nogle gode forudsætninger for at arbejde med mange spændende projekter. Samtidig er museet meget lokalt forankret med adskillige arkiv- og museumsafdelinger og venne- og museumsforeninger. Den gode opbakning fra Skive Kommune gør, at der er et stærkt fundament for fremtiden. Jeg vil gerne bidrage til at udvikle de store formidlingspotentialer og læringsoplevelser – sammen med de engagerede medarbejdere og frivillige.

Per Lunde Lauridsen

Museumschef fra 1.12. 2019

Magasinåbning i Rønbjerg.
Åbent Hus den 18. januar fejret med
snoreklipping, øl og pølser

Kort om udbygningsplanerne for Fur Museum

Enhver der kender Fur Museum ved, at der mangler plads. Plads til en grundig introduktion til Øen Furs kultur- og naturhistorie, samt plads i velkomstområdet ved billet salg og kiosk, garderobe, handicapt toilet o. lign. Kort sagt er formålet med om-/udbygningen at øge gæstens oplevelse af at besøge Fur Museum i en tidssvarende bygning. Udbygningsplanen ændrer museets parkeringsplads til et overbygget areal med blikfang og plads til ovennævnte.

Hele projektet har en pris af 7.9 mio. kr. Skive Kommune har givet en bevilling på 3 mio. kr., mens Foreningen Furs Sparekassefond har bevilliget 500.000 kr. - og stor tak herfor.

Vi er ikke helt i mål, men søger de manglende midler hos eksterne fonde.

Projektet er inddelt i 3 trin:

Trin 1 - Udbygning af Fur Museum

Trin 2 - Ansøgning til Unesco Verdensarv

Trin 3 – Ny udstillingsbygning på Fur, såfremt moleret bliver udpeget til UNESCO Verdensarv

Udbygningsplan – trin 1

Vi har i 2019 været igennem en projektface, hvor medarbejdere, Skive Kommune Plan & Byg, og firmaet Erik Arkitekterne i samarbejde har udarbejdet et byggeprospekt. Der er blevet skitseret et nyt velkomstområde, der kan tilføre museet en funktionalitet, der svarer til gæsternes forventninger til et museumsbesøg anno 2020: Spændende museumsbutik, hyggeligt afslapningsområde, let formidling og bedre parkerings- og toiletforhold for kørestolsbrugere.

Det nye velkomstområde vil komme til at ligge centralt mellem den eksisterende museumsbygningens tre fløje og kommer overordnet til at bestå af en Rotunde med indgang, indvendig museumshave, præsentation af øen Fur og "Moleret ved Limfjorden- kandidat til Unesco Verdensarv", museumsbutik, og en sidebygning der

binder det nye område sammen med den eksisterende bygning. Museet får herved et mere iøjnefaldende indgangsparti, der på én gang byder gæsterne velkommen og samtidig signalerer, at her er et museum, der er værd at besøge. Der har længe været yttret et ønske om at bygge et nyt museum på Fur, såfremt moleret bliver udpeget til UNESCO verdensarv. Denne endelige afgørelse har dog desværre vist sig at kunne ligge flere år ude i fremtiden.

Vi er på nuværende tidspunkt så langt i projektet, at vi er begyndt at søge midler hjem og har udover støtte på 3 millioner kr. fra Skive Kommune også modtaget 500.000 kr. fra Fur Sparekasseforening.

Nyt indgangsparti

Grundplan

Ny kiosk

Museumshaven

Stor tak til fonde og myndigheder

Til ud- og ombygning Fur Museum

Fuur Sparekasse Fond

Skive Kommune

Til udstillinger

Augustinus Fonden (støtte til udstillingen med Ib Monrad Hansen)

15. Juni Fonden (støtte til udstillingen med Ib Monrad Hansen)

Grosserer L.F. Foghts Fond (støtte til udstillingen med Ib Monrad Hansen)

Europæisk Kulturhovedstad Aarhus 2017 (støtte til udstillingssamarbejdet "Trine Søndergaard. Herfra hvor vi står")

Region Midtjylland (støtte til udstillingssamarbejdet "Trine Søndergaard. Herfra hvor vi står")

Det Obelske Familiefond (støtte til udstillingssamarbejdet "Trine Søndergaard. Herfra hvor vi står")

Genforeningspuljen 2020 (støtte til udstillingssamarbejdet "Trine Søndergaard. Herfra hvor vi står")

Statens Kunstfond (støtte til udstillingssamarbejdet "Trine Søndergaard. Herfra hvor vi står" og donation af værker)

Til erhvervelser

Klochs Legat

Holger Stjernholms Fond

Ny Carlsberg Fondet

Statens Kunstfond

Til Vandkantsskolen

SET

Nordea

Friluftsrådet

Skive Kommune

Sponsorer og ekstern involvering

Ådalskolens SFO Medaljer til SFO-OL i gamle lege

Glyngøre Skole og Glyngøre Borger- og Erhvervsforening til samarbejde omkring Vandkantsskolen

HOVEDTAL 2019

Museets havde i alt: 95.331 gæster i 2019

heraf

28.271 gæster på Spøttrup Borg

23.923 gæster på Fur Museum

13.499 gæster på Skive Museum

3.546 gæster på Glyngøre Kulturstation

7.815 gæster i Vandkantskolen

I alt deltog ca. 25.000 gæster i museets arrangementer andre steder end på museets adresser.

486 skoleklasser, ungdomsuddannelser og hold fra andre uddannelser deltog i undervisningsforløb eller arrangementer.

Venneforeningerne havde i 2019 1910 medlemmer .

MUSEUM SALLING NATUR, herunder Vandkantsskolen

Museets naturhistoriske afdeling har moleret i den vestlige del af Limfjorden som ansvarsområde og geologien i Skive Kommune som arbejdsområde. Museets naturhistoriske indsamling, forskning og formidling i 2019 afspejler ansvarsområdets mange sider.

Indsamling, registrering og bevaring

Tilvæksten af genstande i den naturhistoriske samling sker gennem en kombination af egen indsamling, donation, opkøb af private samlinger og i visse tilfælde erhvervelse af enkeltfund gjort af private. Den naturhistoriske samling havde i 2019 en tilvækst på 510 genstande, og bestod ved årets udgang af 6548 registrerede genstande. Samlingen består primært af fossiler og geologiske præparater, der stammer fra moleret men også enkelte genstande, der afspejler, at museet har geologien i Skive Kommune som arbejdsområde. Alle nytilkomne genstande i den naturhistoriske samling påføres museets akronym, registreres digitalt, og gøres tilgængelig i det elektroniske register for naturvidenskabelige samlinger, kaldet Specify.

Formidling

Museum Salling Natur omfatter også Vandkantsskolen, hvor geologer og biolog, alle naturvejledere, samarbejder om formidling til børn og voksne med omdrejningspunktet NATUR. Museum Salling Natur har i løbet af året leveret mange og mangeartede formidlingstilbud for både undervisningsinstitutioner og turister. En stor del af formidlingen er knyttet til Fur og Fur Museum (se Fur Museum) og Limfjorden ved Glyngøre Kulturstation/Vandkantsskolen. Museets skoletjeneste har på Fur Museum i 2019 afholdt 56 rundvisninger i museets udstilling, 42 omvisninger/vulkan-demonstrationer i stenparken bag museet, samt afviklet 56 fossiljagter/naturvejleder-arrangementer på Fur samt 15 andre arrangementer. Med et besøgstal i 2019 på 7815 deltagere må Vandkantsskolen betragtes som en *stor succes*.

Fossiljagt og
vulkandemonstration

Vandkantsskolen har let adgang til - og dermed en exceptionel mulighed for - at invitere skolebørn og andre med ud i Limfjorden. Det giver os dagligt mulighed for at levendegøre naturhistorien og arbejde med at gøre den let forståelig for et publikum, der oftere og oftere er naturuvant. I 2019 blev østers omdrejningspunktet i endnu en ny aktivitet, idet vi, i samarbejde med oplevelsesmedarbejdere i Skive Kommunes afdeling for Pleje og Visitation, fik ældre, demensramte borgere med ud i naturen under overskriften, "kan De lide østers".

I Glyngøre kunne gæsterne som noget nyt låne vores nye grej i hele efterårsferien. Her kunne interesserede selv gå på opdagelse og lege stranddetektiv. Bevæbnet med det rette udstyr og adgang til en lille udstilling, der på en let og overskuelig måde, forklarede hvad man kunne

finde ved kysten og hvorfor, var det en god måde for mange fremmødte at opleve naturen på en ny måde – som udforsker.

Det kan dog kun lade sig gøre med en rimelig grejbank med udstyr som f.eks. waders, fiskenet og vandkikkerter. Qua kystpuljeprojektet, finansieret af Nordea, "Kikkassen Limfjorden", er der købt helt nyt udstyr.

Blå Flag

Skive Kommune og Nordea har muliggjort en ny form for formidling af det liv, der er under overfladen i Limfjorden. Der vil til sæson 2020 blive indkøbt to undervandsdroner, med tilhørende kamera. Vi håber også på denne måde at nå nye målgrupper.

Der har også været tid til igen i 2019 at deltage i andre arrangementer, f.eks. Blå flag i samarbejde med Skive Kommune Byg og Miljø Natur, Skive Kommunes bidrag til Genopdag-festivalen og Dansk Naturvidenskabs Festival, som afholdes hvert år på landsplan.

Naturvidenskabsfestivalen, der blev afholdt i uge 39, gav mulighed for at nå ud til skoler flere steder i Jylland og på Fyn.

I år fik elever og lærere indblik i goplens eksistens gennem foredraget "Vandmanden- den evige overlever". Der var stor søgning på det, og der kunne sagtens have været afholdt mange flere arrangementer.

I 2019 indgik Museum Salling Natur i det store samarbejdsprojekt, "Vores Natur", som skal løbe af stablen i 2020. I projektet indgår DR, Friluftsrådet, Naturstyrelsen og de otte naturhistoriske museer i Danmark. Projektet er støttet af Nordea-fonden, Aage V. Jensen Naturfonden og 15. Juni Fonden. Der er allerede brugt megen tid på forberedelse af en vandreudstilling og en masse spændende lokale aktiviteter.

Forskning

Udover, selvfølgelig, at have stillet mineraler og fossiler fra museets samling til rådighed for både danske og internationale forskere, har museets medarbejdere i 2019 også indgået i en række forskellige forskningsprojekter af større eller mindre omfang. I 2019 er det tætte samarbejde fortsat omkring bevaring af paleobiologi, med et forskerhold fra Lund Universitet. Et samarbejde der i 2019 bl.a. resulterede i at et fælles forskningsprojekt, hvor fossiler fra Fur Museum og Fossil- og Moler museets samlinger blev publiceret i det anerkendte tidsskrift *Nature*.

Museets medarbejdere indgår i følgende forskningsprojekter

- René Sylvestersen: "55 millioner års insektevolution i et unikt dansk landskab: molerområdets fossile insekter." Forskningsprojekt 2019-22. Samarbejde mellem Naturhistorisk Museum Aarhus, Museum Mors og Museum Salling.
- Bo Pagh Schulz: "Palaeogene Glendonite from Denmark". Bulletin of the Geological Society of Denmark. 2020. Artiklen produceres i forbindelse med forskningsvurdering af forfatteren.
- Begge faginspektører og museets naturhistoriske konservator, Frank Osbæck, er med i et forskningssamarbejde med en forskergruppe ledet af Johan Lindgren – Lund Universitet, Sverige, omkring bevaring af paleobiologi, fossil bevarelse af organiske materialer bl.a. fossilefarver.
- Niels Bonde: "Moler fisk" i samarbejde med bl.a. James C. Tyler, Smithsonian Institution, omkring molerets pindsvinefisk og Sct. Peters fisk.
- Ane Elise Schrøder: "Danmarks dybe fortid - de moderne fisks oprindelse". Museets samling og geologer indgår, Museum Mors ph.d.-projekt ved København Universitet. Mindre medfinansiering. Underskudsgaranti fra Skive kommune.

Museets medarbejdere har i 2019 været medforfattere på følgende peer reviewed artikler:

- Jones, M. T., Percival, L. M. E., Stokke, E. W., Frieling, J., Mather, T. A., Riber, L., Schubert, B. A., Schultz, B.P., Tegner, C., Planke, S., and Svensen, H. H. 2019: Mercury anomalies across the Palaeocene-Eocene Thermal Maximum, *Climate of the Past*, 15, p. 217–236. doi.org/10.5194/cp-15-217-2019
- Lindgren, J., Nilsson, D., Sjövall, P., Jarenmark, M., Ito, S., Wakamatsu, K., Kear, B.P., Schultz, B.P., Sylvestersen, R.L., Madsen, H., LaFountain Jr, J.R., Alwmark, C., Eriksson, M.E., Hall, S.A., Lindgren, P., Rodríguez-Meizoso, I. & Ahlberg, P. 2019: Fossil insect eyes shed light on trilobite optics and the arthropod pigment screen. *Nature*. doi.org/10.1038/s41586-019-1473-z
- Schultz, B.P., Madeleine L. Vickers, Jennifer Huggett, Henrik Madsen, Claus Heilmann-Clausen, Henrik Friis & Erwin Suess: (Optaget) Palaeogene Glendonite from Denmark, *Bulletin of the Geological Society of Denmark*.
- Vickers, M., Bernasconi, S., Thibault, N., Schultz, B.P., Lengger, S., Bremer, A., Rasmussen, J.A. & Korte, C. 2019: "Cold climate" concretions and Early Eocene warmth: The glendonites of the Fur Formation, Denmark. *Goldschmidt Abstracts*, 2019 + Poster

MUSEUM SALLING ARKÆOLOGI

Museum Salling har det arkæologiske ansvar i Skive Kommune. Ansvarer er uddelegeret fra Staten/Slots- og Kulturstyrelsen, der i denne sammenhæng er vores direkte aftaleparter bl.a. omkring økonomien for de arkæologiske undersøgelser.

Der samarbejdes med Skive Kommune i byggesager og lokalplaner. Museet samarbejder med kommunens byggesagsbehandlere i sager, der vedrører museumslovens Kap. 8-arbejde, samt deltager i et samarbejde angående kulturmiljøbevaring, herunder gennemgang af 41 kulturmiljøsteder i kommunen. I sagsbehandlingen i planarbejdet indgår arkæologerne i kommunens GIS-netværk og har afholdt informationsmøde for sagsbehandlere i Teknisk Forvaltning om museumslovens Kap. 8-arbejde, samt deltager i byggemøder og samarbejder på bedst mulig måde med bygherrerne. I samarbejdet med kommunen i byggesager og sagsbehandling i planarbejdet indgår vi i kommunens netværk for GIS/GeoInfo-brugere. I 2019 blev der bevilliget midler fra Kommunes Digitaliseringspulje til fase 1 af et kortlægningsprojekt, der skal tydeliggøre museets udgravningsaktivitet overfor kommunens sagsbehandlere.

Aktiv indsamling/Udgravningsvirksomhed

Indenfor den bygherrefinansierede arkæologi har der i 2019 været gang i 14 prøvegravningslokaliteter og flere af dem blev til egentlige udgravninger. Den egentlige anledning til prøvegravningerne har været byggemodning, nedgravning af kabler, grusgravning og andre terrænforandringer, f.eks. klimatilpasningsanlæg ved Glattrup Bæk. De berørte arealer er af meget forskellig størrelse - fra adskillige ha til smalle, men kilometerlange tracéer. På nogle prøvegravninger findes kun få anlægsspor og disse klares straks, således at det arkæologiske arbejde afsluttes på dette niveau - det gælder f.eks. det store areal ved Green-Lab, hvor der ikke har været nogen stærk aktivitet i oldtid og middelalder. Et enkelt sted, Hestbækvej, Roslev har prøvegravningen resulteret i fund af så omfattende spor af væsentlige fortidsminder, at en byggemodning af arealet ikke længere ønskedes.

2019 har relativt været et mere beskedent år målt i antallet af gravninger, men til gengæld er der opnået flere spændende resultater. Resultaterne af enkelte af de arkæologiske undersøgelser oplistes i kort form her:

Glattrup Bæk II. Udgravningen i det lave område ved Glattrup Bæk sluttede i foråret 2019 og der blev udgravet, hvad der tolkes som en bropille, som har hørt til en bro, som førte hen over Glattrup Bæk. Den er blevet dendrodateret til 1183 og er derfor et tidligt spor, der kan sættes i forbindelse med Skive by. Derudover blev det hus, som blev udgravet i 1981 genfundet. Huset er fra 1478. Der blev yderligere fundet to vidjeflettede beholdere og et hegnsforløb, som menes at være samtidige med huset.

Udgravning af de to vidjeflettede beholdere

Hesthøjvej, Roslev. Prøvegravningen resulterede i fundet af en jernalderlandsby på ca. 12.000 m² fra tiden omkring år 0 med bevarede kulturlag og hustomter med lergulve, samt en brandtomt.

Vinkelpletvej, Højslev. Udgravningen af Vinkelpletvej blev afsluttet i starten af året. Der var her tale om en stenalder gravhøj med træbygget kammer fra enkeltgravskultur. Blandt andet blev der fundet tre lerkar og en mængde gravperler. Desuden blev kammerets opførsel, brugstid og nedbrud dokumenteret. Derudover fandtes tre urner fra yngre bronzealder samt en bulkiste fra dolktid.

Udgravning af Vinkelpletvej

Krarupvej 5, Hem blev udgravet hen over sommeren, hvor det var varmest. Der blev udgravet et udskudshus, et 4-stolpeanlæg, to mulige skelgrøfter og hjørnet af et hegnsforløb. Anlæggene dateres til vikingetid.

Højslev-traceet. Traceet er gravet i forbindelse med anlæggelsen af et nyt biogasanlæg. Traceet er 3,8 km langt og 4 m bredt og går gennem et område, hvor der kunne forventes en kraftig aktivitet i oldtiden. Men det meste af tracéet var uden fund af anlæg. Dog blev det til enkelte registreringer af bebyggelse, heriblandt en bebyggelse fra yngre jernalder (400-800-tallet e. Kr.) på begge sider af Stårupvej. Desuden fandtes bosættelser fra overgangen mellem bronze- og jernalder (ca. år 500 f.Kr.) i området omkring Viborgvej.

Egenfinansierede undersøgelser og overvågninger

Ifølge museumsloven skal museet selv finansiere prøvegravninger af arealer under 5000 m², overvågninger og selvvalgte undersøgelser. Af egenfinansierede undersøgelser er det blevet til 18 overvågninger: Hjerl kirkes, Nørgård Hovedgård, Følvigvej 8, Fripelshjemmet II, Jenlevvej 9, Viborgvej 303, Højen 3, Industrivej, Jebjerg, Stendalshøje, Fur Landevej 63, Højvandsdige, v. Gl. Skivehus, Viumvej 4, Vor Frue Kirke, Harre Kirke, Christiansgade 3, Skive, Viborgvej 129 og 131, Vejkiste under Viborgvej

I 2019 blev der søgt midler i SLKS's pulje til dyrkningstruede lokaliteter. Museum Salling Arkæologi indstillede seks grubehuse ved Nørgård Hovedgård, hvori der i 2016 blev fundet et meget fornemt guldsmykke og tre fine guldperler, til puljen. Der blev givet afslag på ansøgningen, hvorfor museet af egen kasse gravede grubehusene ud. Det var desværre ikke muligt at påvise en forbindelse mellem guldfundet og grubehusene.

Meget af det arkæologiske arbejde foregår indendørs - efter udgravningerne er afsluttet. Der behandles f.eks. fund, skrives rapporter, floterer jord og udarbejdes kortmateriale, bla. til Skive Kommunes sagsbehandlere.

I 2019 blev det nødvendigt at anskaffe et nyt floteringsanlæg.

Det blev udviklet i samarbejde mellem museets arkæologer, kommunens bygningskonstruktør og en lokal smed.

Passiv indsamling, detektorfund og donationer

I løbet af året har arkæologerne fortsat haft stor glæde af det gode samarbejde med detektorfolkene, som gør en betydelig indsats og er med til at sikre en vigtig del af kulturarven. Som følge af deres store arbejde, er der modtaget 200 detektorfund til museet. Dette har affødt en oprettelse af 10 nye detektorsager i det centrale register Fund og Fortidsminder. I alt er der indleveret 117 metalfund til danefævurdering på Nationalmuseet. Blandt vores "årets fund" er en speciel guldmønt fra det 6. århundrede efter Kristi fødsel, fundet med metaldetektor i Harre sogn.

Guldmønt
SMS1381x3

Niels Krabbes seglstampe

En seglstampe fundet ved Østergård i Salling kom på DANEFÆ-top10 listen. Fundet er meget interessant, idet den har tilhørt adelsmanden Niels Krabbe. Hans seglaftryk findes på et dokument, et skøde fra 23. april 1408, som opbevares på Rigsarkivet. Det er uhyre sjældent, at der findes et match mellem seglstampe og aftryk. I den anledning kom TV forbi og lavede optagelser med museets middelalderarkæolog.

2019 var også året hvor vi modtog en mindre samling oldsager fra Rødding Friskoles skolesamling i forbindelse med lukningen af Rødding friskole. Disse oldsager indgår nu i Museum Salling arkæologis skolesamling, hvor de vil blive til stor glæde for mange skolebørn.

Frivillige

Der har også været mange opgaver for de frivillige at tage fat på. Der er især blevet arbejdet med gennemgang af de beskyttede diger, hvor nogle af de frivillige arbejder sig igennem kommunen sogn for sogn med henblik på at opnå en samlet status over digernes bevaringstilstand. Der arbejdes fortsat med registreringen af den arkæologiske bogsamling og "tydning" af håndskrevne dokumenter.

Formidling

På det arkæologiske område fordeler den populære formidling sig på foredrag i arkæologiforeningen, deltagelse i SLKSs fortidsmindedag, hvor turen denne gang gik til køkkenmøddingen i Krabbesholm Skov, åben-udgravning og besøg på udgravningerne Green-Lab, Fripelshjemmet II, Hesthøjvej, Nørgård Hovedgård og Glattrup Bæk. I samarbejde med kommunens miljøafdeling afholdtes en udflugt for 10 jurister fra Nævnens Hus, Viborg. Turen gik bl.a. til klimaforbedringsanlægget ved Glattrup Bæk.

Der er blevet afholdt ni faglige foredrag på Skive Museum- enten som onsdagsaftenforedrag eller foredrag i Skive-egnens Arkæologiforening. Emnerne spænder vidt:

"Årets gang i arkæologien", "Møller i Skive Kommune - Brokholm genbesøgt", "Resultaterne af udgravningen på Vinkelpletsvej", "De higer og søger", "Metalskrot eller danefæ?", "Vind i sejlene, om vikingetiden i Skiveområdet" og "Mølleruprøvet".

Derudover har der været eksterne foredrag i Ørum/Tjele med emnet om 13-1400-tallets borge og et velbesøgt foredrag med 70 deltagere i Harre omkring Nausterne.

Kortstudiekredsen har afholdt seks aftener, hvor emnet er en opdagelse af, hvad gamle kort rummer af muligheder for kulturhistoriske spor, som evt. kan indgå i museets generelle kortlægning; 8-10 deltagere pr. gang. I 2019 har vi især været afsøgende på emnet diger og disses bevaringstilstand eller mangel på samme rundt om i landskabet.

Der er blevet afholdt en detektoraften med ca. 15 deltagende detektorfolk.

De mange besøgende ved
museets Åbent Hus arrangement
ved Glattrup Bæk

I forbindelse med formidling for børn og unge har der i den nye bålhytte på Skive Museum været afholdt "Tidlig Kulturstart" for børnehavebørn med vikingetiden som emne, det årlige, meget populære stenalderevent og sommerskole for børn med temaet "Oldtiden på 5 dage", samt skoleomvisninger.

Arkæologerne har desuden deltaget i flere indslag på Radio og TV, i P4 Midt&Vest om fortidsmindedagen samt har deltaget i optagelser ved Sallingholm og Østergaard m. Frantz Howitch og Nationalmuseets danefæsekretariat med deres nye formidlingstiltag med danefæ-formidlingsfilm på YouTube i forbindelse med fundet af Niels Krabbes Seglstanpe.

Populære artikler:

- Terkel Brannet 2019: Vinkel har været bebygget i mere end 4600 år. Skivebogen, Årbog for Skive og Omegn bd. 110.
- Inge Kjær Kristensen: Vind i sejlene! Månedsmagasinet.

Forskning

- John Simonsen: "Rosgårde - Two longhouses from the period of the Beakers and aspects of livelihood" i Lotte Reedtz Sparrevohn, Ole Thirup Kastolm og Poul Otto Nielsen (eds.): "Houses for Living. Two-aisled houses from the neolithic and early bronze age".
- Inge Kjær Kristensen, 2019: "Two-aisled houses without sunken floors from Salling, Fur and Fjends" i Lotte Reedtz Sparrevohn, Ole Thirup Kastolm og Poul Otto Nielsen (eds.): "Houses for Living. Two-aisled houses from the neolithic and early bronze age".
- Turi Thomsen: Sallingholm udgravningen 2014- metode og resultater. Projektet går ind i 2020

Samarbejde og netværk

Der har været deltagelse i følgende fagseminarer: ODM's nyere tids kap. 8 netværksmøde i Odense, NV-arkæologisamarbejdets møder med oplæg, SLKS-arkæologisk årsmøde, Region Midt-møder, SLSK- arkæologisk årsmøde, Samlingsnetværksseminar, deltagelse i CAA-DK Seminar og MUD-generalforsamling, Møntergården, Middelaldertræf på Moesgård/Århus Universitet med oplæg om Kap. 8 's betydning for arkæologisk viden, samt jernalderseminar på Lindholm Høje Museet med fokus på regionalegrupper i ældre jernalder.

MUSEUM SALLING BEVARING

Ved udgangen af 2017 besluttede Museum Thy, Museum Mors og Museum Salling at lukke Museernes Bevaringscenter i Skive, som de i fællesskab har finansieret i de sidste 3 år, ved udgangen af 2018. Det blev af Museum Sallings bestyrelse besluttet, at museet ville oprette en ny afdeling - Museum Salling Bevaring - med beliggenhed i administrationsbygningen i Rønbjerg. Museum Thy og Museum Mors besluttede samtidig at understøtte de nye arbejdspladser ved køb af ydelser i de kommende 5 år.

Derfor ansattes to konservatorer den 15. april 2019 i to nyoprettede stillinger- en naturhistorisk konservator og en konservator til arkæologi og nyere tid. På længere sigt arbejdes der også på at oprette en stilling til papirkonservering.

Året har været præget af tre store opgaver.

Indretning af værksteder. Det skulle vise sig at være tidskrævende og kompliceret at få indkøbt, installeret og sikkerhedsgodkendt de forskellige arbejdsenheder, der kræves for at udføre konserveringsarbejde. Da der bl.a. arbejdes med mange forskellige kemikalier og noget af arbejdet afgiver fint støv, er udsugning og ventilation et af de helt store spørgsmål, der skulle løses af helbredshensyn. Det skulle også vise sig, at den oprindelige plan med at placere det geologiske værksted i det gamle skolekøkken måtte opgives. På grund af meget

støjende arbejdsgange og lydtransport i bygningen måtte værkstedet flyttes ud af skolebygningen og i stedet indrettes i et rum i det nye magasin.

Efter sommerferien var det arkæologiske/nyere tids værksted klar til brug, mens det geologiske præparationsværksted først bliver helt færdigt i januar 2020. Værkstedet til papirkonservering og tekstilvask vil blive indrettet i 2020.

En helstøbt bevaringsafdeling kræver et røntgenrum til arkæologiske objekter. Derfor er der brugt tid på at planlægge indretning og lave ansøgning til Slots- og Kulturstyrelsens pulje til Samlingsvaretagelse, samt uddanne konservator i strålehygiejne. Desværre har vi fået afslag på ansøgningen.

Flytning af samlinger og indretning nyt magasin. Museets to konservatorer har i de måneder, hvor værkstederne endnu ikke var "up and running", arbejdet med alle mulige opgaver i museets afdelinger. Det gælder f.eks. rengøring og pakning samt tilstandsvurdering af museumsgenstande fra to eksterne magasiner før flytning til det nye magasin i Rønbjerg. For at undgå skadedyr i det nye magasin er der lejet en frysecontainer, hvor genstande kan fryse-desinficeres ved -36°C i en uge, inden de bliver placeret i magasin. Hele den arbejdskrævende opgave at rense, pakke og fryse genstandene udføres for at bevare samlingen så godt som muligt. Arbejdet sker også på baggrund af det nye, lille skadedyr "skægkræ", der ser ud til at trives ganske godt i Danmark og derfor også i museets udstillinger og magasiner. Skægkræ bliver en udfordring for fremtiden, da det kan leve i en lavere luftfugtighed (40%) end museumsgenstandene (50%) kan tåle. Skægkræ spiser bl.a. papir.

Der er desuden indrettet en "mellemstation" i Jebjerg, hvor skimmelinficerede genstande kan rengøres iført turboåndedrætsværn, som konservatorer har instrueret andre af museets medarbejdere i at anvende.

Konservatorerne har desuden deltaget i udstillingsnedtagning og -opbygning, magasinindretning og på-plads-sætning, hvorfor den geologiske konservator har taget truckcertifikat

Konserveringsopgaver

Fossilkonservatoren er i 2019 så småt begyndt at frempræparere fossiler fra Molermuseet og fra Fur Museum. Fossilkonservatoren deltager i samarbejdsprojekt med Lund Universitet, der er beskrevet under Natur, sammen med Museum Sallings geologer og Molermuseets stab. Fossilkonservatoren præparerer og udtager prøver til analyser af unik bevaring af bløddele fra molerfossilerne.

De to konservatorer har i samarbejde lavet en konserveringsfaglig bedømmelse af Museum Mors til brug for deres kvalitetsvurdering.

Der er udgravet arkæologiske objekter - urner med indhold fra udgravningen ved Thise Mejeri, Vinkelpletvej og et trace på langs af Nordsalling. I sidstnævnte urne fandtes en jernkniv og en del bronzeobjekter, som hører til et meget sjældent kvindebælte fra førromersk jernalder. På det arkæologiske område er der udarbejdet tilbud på konserveringsarbejde, samt udtaget træprøver til dendrokronologisk undersøgelse af Skivehuus.

HISTORIE

NYERE TID

Museum Salling har ansvaret for nyere tid i Skive kommune. Det historiske arbejde foregår på Fur Museum, Glyngøre Kulturstadion og Skive Museum, samt på museets byarkiv og fire lokalarkiver.

Indsamling og registrering

I princippet registreres indleverede genstande så vidt muligt løbende. Museum Salling modtager jævnligt henvendelser fra borgere, der ønsker at donere ting til museets samling, og i hvert tilfælde tager en af museets faginspektører stilling til, om genstanden har tilknytning til museets ansvarsområde, om der er historier nok, der knytter sig til genstanden, og om den supplerer eller styrker den eksisterende samling. Er det tilfældet, tager museet gerne imod genstanden, det er dog vigtigt at understrege, at historierne bag genstanden er lige så vigtige som genstanden selv, hvilket betyder, at vi ikke tager imod genstande uden historie.

Den største indsamling af nyere tids genstande skyldtes lukningen af Tarokmuseet 31. oktober 2019. Museum Salling overtog en lang række genstande, der fortæller om Tarok, om dens opvækst på Stald Kima, om kusken Jørn Laursen og om de markante sejre, der gjorde Tarok til en kendt travhest også uden for landets grænser. Da Tarok havde sin hjemmebane på Skive Travbane, var det helt naturligt, at flere af de indsamlede genstande blev opstillet i en Tarokudstilling på Travbanen. Udstillingen åbnede 17. november 2019.

Tarok Museet

I 2019 tog vi det nye registreringssystem SARA i brug, hvilket vi for nyere tids vedkommende - efter at have overstået de almindelige begyndervanskeligheder - er ganske godt tilfredse med.

Bevaring

Alle nyere tids genstande fra Glyngøre Kulturstation og dele af Skive Museums samling, der har været opbevaret i et lejet magasin, blev i 2019 pakket og flyttet til det nye magasin i Rønbjerg. Pakningen indebar en sortering af genstandene, således at genstande, der ikke består af glas eller andre skrøbelige materialer, kunne gennemgå en fryseproces.

I september lukkede udstillingen "Liv og Landskab" på Skive Museum, som indeholdt mange genstande fra 1800-tallet. Det betød et større arbejde med gennemgang, nedpakning, frysning og endelig opmagasinering af genstandene fra udstillingen.

Formidling

Et samarbejde er indledt med museet De Fem År samt med Hjemmeværnets Historiske Center i Holstebro om en jubilæumsudstilling i anledning af 75-året for Danmarks befrielse i 2020. Udstillingen skal berette om besættelsen på Skiveegnen samt om hjemmeværnets udspring af modstandsbevægelsen.

Særudstillingen åbner 18. april 2020 (datoen ændres pga. corona-udbruddet) på Skive Museum, hvor hjemmeværnet bl.a. deltager ved at præsentere flere af deres nutidige funktioner uden for museet.

Traditionen tro deltog Skive Museum i Børnekulturnatten første fredag i oktober, hvor knap 2000 gæster lagde vejen omkring museet. Udstillingerne kunne besøges i lommelygtens skær, og i formidlingsrummet var der mulighed for at lave jordklodetegninger inspireret af Ib Monrad Hansen, og man kunne også deltage i museets kulturnatskonkurrence.

I efterårsferien afholdt Skive Museum SFO-OL gamle lege, hvor ca. 150 børn med voksne fra hele kommunen dystede i forskellige lege som f.eks. tøndebåndsæs, sækkevæddeløb og balancedisciplinen "Rive Høns Ned." SFO-OL'et arrangeres i samarbejde Ådalskolens SFO.

I vinterferien og efterårsferien afholdt Skive Museum også aktiviteter for børn og deres voksne. Aktiviteterne understøtter de udstillinger, der vises på museet, og der lægges op til, at familier på tværs af generationer deltager. For nyere tids vedkommende har ferieaktiviteterne knyttet sig til håndarbejde, da det lå fint i tråd med landbokvindetraditionerne, der kunne ses i "Liv og Landskab"-udstillingen og den kulturhistoriske vinkel, der er i kunstudstillingen "Trine Søndergaard - Herfra hvor vi står".

Onsdag kl. 19 sker der noget på Skive Museum. Omvisninger, foredrag, genstandsfremvisning eller noget helt andet. Programmet er varieret mellem Museum Sallings fire fag; naturhistorie, arkæologi, historie og kunsthistorie. De aftener i 2019, hvor emnet har været historie/nyere tid, har programmet ofte været en omvisning i udvalgte emner i udstillingerne. Udover at kunne komme ekstra dybt ned i emnet har omviseren som regel også medbragt nogle genstande fra magasinet, så gæsterne har haft mulighed for at komme helt tæt på det, der blev talt om.

Forskning

I 2021 åbner Skive Museum en ny basisudstilling "Hvem er vi? Hvem var vi? Livet på Skiveegnen før og nu". I den forbindelse har museet undersøgt, hvilken tilknytning de bosniere, der kom til Skiveegnen i 1990'erne, har fået til området, og hvilke faktorer, der har betydning både positivt og negativt på tilknytning.

Kap.8

I det myndighedsbaserede kap.8 arbejde gennemgås nedrivnings- og bevaringssager, arbejder arkæolog og arkiver sammen om at løse opgaven. Indenfor opgaven ligger også arbejdet med de bevarede jorddiger, bygningsarkæologi, kulturmiljø og udtalelser i forbindelse med anlægsarbejder og lokalplaner.

MUSEUM SALLINGS ARKIVER

Skive Byarkiv

Året 2019 har på Skive Byarkiv især været præget af to ting: flytning af Skive Kommunes arkiv og et generationsskifte på arkivet.

I januar blev det nye magasin i Rønbjerg taget i brug, og fra slutningen af januar til sidst i maj blev hele Skive Kommunes arkiv – 1,2 kilometer arkivalier - pakket i ca. 2500 flyttekasser og flyttet fra lokalerne i Jebjerg til magasinet i Rønbjerg. Slet så let er det ikke gået med hensyn til arkivets negativer, dias m.m., som først sidst på året har kunnet flyttes til Rønbjerg, hvor de afventer udpakning.

I foråret meddelte arkivar Niels Mortensen, at han ønskede at gå på pension. Som ny arkivar er ansat Kristian Buhl Thomsen fra den 1. september. I september-oktober kørte de to "parløb" for at sikre overlevering af information om arkivet, aftaler o.m.a.

Samling

Skive Byarkiv har i 2019 modtaget 52 donationer. Blandt disse kan nævnes fotos og papirer fra Tarokmuseet og Stald Kima, KFUK-spejderne i Skive, familien A.W. Schaarup/Fougner, Lund Forsamlingshus og byfest, Dommerby Forsamlingshus, DUI Leg og Virke og Skive Efterlønsklub samt et stort antal billeder bl.a. en stor samling negativer taget af pressefotograf Anders Knudsen.

Afleveringerne registreres i databasesystemet Arkibas, og registreringerne kan fremsøges af offentligheden på Arkiv.dk. Arkivalier registreres løbende, mens den store mængde fotos, som arkivet modtager hvert år, har skabt et efterslæb. Der scannes og registreres årligt flere tusinde fotografier, men der er langt igen, før alt fotomateriale er tilgængeliggjort. Arkivets trofaste frivillige udfører til sammen omkring 1/3 årsværk. Uden dem var der ikke så stor fremdrift i scanningen og registreringen af arkivets samling.

Formidling

Skive Byarkivs dias, film og andre ting, der har været brugt til formidling af egnens historie, har stået i flyttekasser på Skive Museum og afventet flytning til Rønbjerg. Det har – sammen med de resurser, det har krævet at flytte kommunearkivet – betydet, at antallet af foredrag har været markant lavere end foregående år. Der har kun været afholdt ni foredrag, som til gengæld har samlet mange tilhørere. Udover arkivets sædvanlige fire velbesøgte sommerbyvandring med omkring 100 deltagere, har der været 11 byvandring for foreninger m.fl.

Arkivet har arrangeret to udstillinger. Den traditionelle udstilling i beskyttelsesrummet på Carl Hansens Plads under Børnekulturnatten om Skive under besættelsen havde tilskuerekord. I de fire timer, arrangementet varede, var der "fuldt hus" hele tiden. Det anslås, at ca. 800 kom ned i beskyttelsesrummet for at se fotos og høre/tale om Anden Verdenskrig.

I 2019 fejrede Skive Havn 150-års jubilæum. Skive Byråd vedtog i januar, at der skulle udgives en historisk bog om havnen og laves en udstilling på havnen. Det blev byarkivet, der fik opgaven, og det resulterede i en billedbog med fotos og tekst om havnens historie, som samtidig blev til en stor udendørs fotoudstilling. Begge dele blev præsenteret ved et arrangement på havnen den 14. september, hvor ca. 500 deltog.

Den skriftlige formidling har i snart mange år haft to faste indslag: To artikler til Arbejdernes Andelsboligforenings beboerblad "aab orientering" samt de daglige "gamle nyheder" i Skive Folkeblad.

Formidlingsaktiviteterne giver god kontakt til lokalområdet, og det afføder fortsat mange henvendelser til arkivet. Arkivet besøgte af 500 gæster. Dertil kom godt 1.000 telefoniske henvendelser og mails med forespørgsler, der også kommer via arkiv.dk, hvorigennem brugerne kan bestille oplysninger og billeder m.m. samt komme med rettelser og tilføjelser til vores registreringer. I 2019 var der 29.991 søgninger på poster, som byarkivet har publiceret på arkiv.dk.

Populære artikler og bøger

Niels Mortensen: Skive Havn 1869-2019 – en billedbog. Skive kommune 2019

Niels Mortensen: Historien om Knud Strand. I: Utoft, Jens (red.) Knud Strand. Limfjordsforlaget 2019, s. 15-25.

Niels Mortensen: De ulovlige sommerhuse ved Knud Strand. I: Utoft, Jens (red.): Knud Strand. Udgivet af Limfjordsforlaget 2019, s. 34-38.

Niels Mortensen: "Numsevaskeriet" – en forsvunden badestrand i Skive. I: aab Orientering juni 2019, s. 8-9.

Niels Mortensen: Ringparken – AAB's første byggeri fylder 75 år. I: aab Orientering december 2019, s8-9.

Forskning

Skive Museum, Fur Museum og senere Museum Salling har i mange år været medlem af Limfjordsmuseernes Samvirke. Et af Samvirkets forskningsprojekter handler om De folkelige bevægelser bygninger. Projektet er i sin vorden, og foreløbig har arkivet udarbejdet en kortlægning af forsamlingshuse, missionshuse, andelsmejerier og udstykningsforeninger i Skive kommune.

Sallingsund Lokalarkiv

Sallingsund Lokal Arkiv har lokaler i den gamle stationsbygning i Glyngøre. Pladsmæssigt er arkivet meget presset, derfor søges lige nu efter nogle større lokaler. I stueetagen har arkivet et lille lokale på 35 m², der fungerer både som læsesal for gæsterne og arbejdspladser for de frivillige. Derudover er der et lille magasin og på både 1. og 2. sal er der små magasinlagre.

Sallingsund Lokalarkiv har to ugentlige arbejdsdage, hvor arkivleder og frivillige arbejder med sortering, registrering og arkivering af det indkomne materiale. I 2019 har de frivillige lagt 3452 arbejdstimer, hvilket svarer til næsten 2 årsværk. I 2019 har arkivet modtaget 88 meget forskellige indleveringer. Der har ikke været nogle helt store indleveringer imellem.

Udover de mange registreringer bliver der også brugt megen tid på betjening af de kunder/gæster, der kommer på arkivet og afleverer materialer eller kommer for at se i de gemte arkivalier. I 2019 har der været 250 besøgende, 103 deltagere i arkivets arrangementer og 741 skriftlige henvendelser. 79.820 har gæstet Sallingsund Lokalarkivs digitale billedmateriale på arkiv.dk.

Arkivet har et meget tæt samarbejde med støtteforeningen, Sallingsund Lokalhistoriske Forening med 701 medlemmer. Hvert år laves bladet "Sallingsund Arkivpost", der udleveres til

medlemmerne. Der arrangeres desuden en udflugt hvert år til en seværdighed i nærområdet for medlemmerne.

Støtteforeningen er også meget villige til at hjælpe både praktisk og økonomisk på alle områder, hvor Museum Salling ikke har midler til at støtte arkivet.

Spøttrup Lokalarkiv

2019 startede med et brag af en indvielsesfest den 12. januar med over 150 gæster, hvilket oversteg vores vildeste forventninger. Lokalarkivaren var, uden grund, bange for at den gode ånd, der var i Balling, ville forsvinde i de nye omgivelser. Besøgstallet er steget og folk hygger sig. De frivillige og lokalarkivaren nyder Arkivet i fulde drag og udfører et godt og engageret arbejde. De frivillige har sammenlagt bidraget med ca. 1 årsværk, 1530 timer.

Indvielse af arkivet

Der er i 2019 modtaget 27 stk. indleveringer af vidt forskellig karakter. Der har været 200 skriftlige og 400 telefoniske henvendelser, samt 776 gæster på arkivet og 77.827 gæster på arkivets hjemmeside.

Formidling

Der har været afholdt foredrag og ture med vidt forskellige emner: "Sallings studeprangere", "Barn i brunkullene", "Den nordiske mytologi", "Folkemedicin og kloge mænd og koner", "Livø, fængsel eller behandlingshjem?" Udflugterne omhandlende studeveje og -folde, Fihl Sø og Tirpitz. Der har været 433 deltagere ved foredragene.

I samarbejde med Spøttrup Lokalhistoriske Forening udgives hvert år "Mølposen". I 2019 var hovedtemaerne træhandler Niels Sørensen, Lem i anledning af 100-året for hans dødsdag og Spøttrup-Egnens mange forsamlingshuse.

Arkivet har desuden været inddraget i publikationen om Knud Strand udgivet af Spøttrup Lokalhistoriske Forening og Knud Strands Pavillons Venner. Redigeret og samlet af journalist Jens Utoft.

Arkivet har endvidere medvirket i udgivelsen "Julekort 2019", med lokalhistoriske emner fra Brøndum-Hvidbjerg sogne. Redigeret af Knud Mouritzen.

Sundsøre Lokalkiv

På Sundsøre Lokalkiv i Thorum udføres indsamlingsarbejde fra den gamle Sundsøre Kommune undtaget Fur. Arbejdet udføres af lokalarkivaren i samarbejde med arkivets frivillige, der tilsammen har 2000 timer i arbejdet. Arkiv og støtteforening har også et tæt samarbejde omkring historien og dens formidling.

Der har 2019 været 803 gæster på arkivet, dertil kommer 88 skriftlige og 27 telefoniske henvendelser. Også i 2019 afholdt arkivets støtteforening i samarbejde med arkivet kurser i slægtsforskning (IT) og workshops; 6 onsdage fra januar, og 6 onsdage fra september. I 2019 havde Sundsøre Lokalkiv i alt 69.458 søgninger på arkiv.dk.

Indsamling

I 2019 er indkommet og registreret i alt 40 afleveringer (mod 47 i 2018). Hovedvægten på arkivarbejdet har ligesom i 2009-2018 været lagt på registrering og om-registrering til digitalregistrering, nu på Arkibas 5, af tidligere indkomster, billeder, udklip/mappesamlinger m.m.

Formidling

I årets løb har der været en del udstillinger, foredrag og andre aktiviteter. Det gælder udstillingen "Da Skiveegnen blev moderne" og udstilling og foredrag om posthistorie. Som opfølgning på temaet om postvæsen i Lokalhistorisk Kalender for 2018 fortalte fhv. postbud Ib Krogh, Jebjerg, efter årsmødet om: "Mit liv som postbud". I salen vistes i 2019 en udstilling af uidentificerede malerier, luftfotos og andre billeder i håb om at få motiverne identificeret.

Også i 2019 var arkiv og støtteforening repræsenteret med en velbesøgt stand på julemessen i Fursundhallen 10.-11. november, hvor der bl.a. blev vist en billedserie om kommunale forhold i relation til kalender 2019.

Der er fra december udlånt materiale fra arkivets genstandssamling til museets udstilling i Glyngøre, "Det legede jeg med".

Der har desuden været gæster og skoleklasser på besøg, ligesom forskellige studerende søger materiale til rapporter og opgaver.

Arkivet har udarbejdet familiehistorie for slægter med tilknytning til egnen og historier på 11 bygninger, der nu er nedrevet.

Vejarbejde med tromle o.1917 ved Jebjerg Brugsforening i "Nørregade" i Jebjerg. Tromlefører er Jens Kristian Olsen i Breum.

Nordsalling Tromlelav blev etableret i 1928 som et fælleskommunalt samarbejde til indkøb og benyttelse af en maskintromle til brug på kommunevejene i Jebjerg-Lyby, Grinderslev-Grønning, Junget-Thorum og Selde-Åsted . (B 7781

MUSEUM SALLING KUNST

Ansvarsområde

Museum Salling har et landsdækkende kunstfagligt ansvar for nyrealisme og den figurative kunst samt mulighed for at indsamle lokale malere såsom Hans Smidth, Chr. Dalsgaard og Emilie Demant Hatt.

Samling og registrering

Mange af museets værker udlånes fra tid til anden til museumsudstillinger i ind- og udland. En række værker har i 2019 været udlånt til blandt andet Statens Museum for Kunst, Sorø Kunstmuseum, Vendsyssel Kunstmuseum, Øregaard Museum; Janusbygningen og Trapholt.

Udvalgte af museets kunstværker er uddeponeret på offentlige institutioner; Skive Rådhus, Skive Menighedshus, Resen Daycare, KulturCenterLimfjord, VIA University College samt Holstebro Politistation.

I 2019 voksede museets kunstsamling med 38 værker:

- Christen Dalsgaard, "En gammel kone, der har læst et brev fra sin i felten sårede søn. Kostumet fra Stevns Herred". 1851. Olie på lærred. Erhvervet med støtte fra Holger Stjernholms Fond.
- Christen Dalsgaard, forstudie til "En gammel kone, der har læst et brev fra sin i felten sårede søn, Kostumet fra Stevns Herred". 1850. Tegning.
- Hans Smidth, Vestjysk tigger, (år?) Erhvervet med støtte fra Klochs Legat
- Hans Smidth, "Bondefolk i søndagsklæder på hjemvej fra kirken". Udateret. Olie på lærred. Erhvervet med støtte fra Klochs Legat.
- Tony Matelli, "Weed", 2018. Bemalet bronze. Erhvervet med støtte fra Holger Stjernholms Fond og Slots- og Kulturstyrelsen.
- Anette Harboe Flensburg, 5 malerier: "Home 1", 1999, samt serien "Uden titel" fra 2002. Donation fra Statens Kunstfond.
- Anders Moseholm, "Red-Nature", 2002. Olie og akryl på lærred. Donation fra Statens Kunstfond.
- Trine Søndergaard, serien "Hovedtøj", 2019. 17 fotografiske værker. Donation fra Ny Carlsbergfondet.

Museum Salling Kunst har i forbindelse med samlingsflytningen genoptaget arbejdet med omnummerering af kunstsamlingen til en mere moderne struktur og har ibrugtaget det nye elektroniske registreringssystem SARA, som er udviklet af Slots- og Kulturstyrelsen, hvortil tidligere registreringer er overført. Migreringen medfører en del rettelser, som der vil blive arbejdet med i 2020.

Formidling

Udstillinger

IB Monrad Hansen og Trine Søndergaard er beskrevet under Skive Museum.

Sommerkunstskole

Sommerkunstskolen 2019 blev afviklet den 1.-5. juli på Skive Museum. Sommerkunstskolen fandt sted i formidlingslokalet samt i museumsparken. Sommerkunstskolen tog udgangspunkt i museets aktuelle udstilling med værker af Ib Monrad Hansen, og børnene tegnede og malede blandt andet flotte jordklode-billeder. Desuden blev der skabt "hybrid-skulpturer" med inspiration fra museets Wunderkammer.

Maling af jordklode-billeder

Billedskole

Som et forsøg har museets kunstafling i 2019 inviteret børn, unge og voksne på "tirsdagsbilledskole". Både forår og efterår har der været undervisning på billedskolen 10 tirsdage – om eftermiddagen for børn 9-14 år, om aftenen for unge fra 15 år og voksne. Billedskolens undervisning finder sted i museets formidlingslokale samt – når det er muligt – i parken ved museet. Lokalets indretning giver nogle begrænsninger, idet det også skal bruges til både foredrag, mødelokale, undervisning og madpakkerum, og fordi der ikke er mulighed for opbevaring af materialer, staffelier og lignende. Museets udstillinger bliver brugt som inspiration i undervisningen. Underviserne på billedskolen er billedkunstnerne Pia Viborg og Poul E. Nielsen samt kunsthaglig museumsinspektør.

Billedskolen

Øvrige formidlingsaktiviteter

Foruden undervisning og omvisninger for skoleklasser, studerende, foreninger og andre grupper har kunstaflingen haft en række andre særlige formidlingsaktiviteter i løbet af året.

Her kan nævnes:

- Kunst i byrummet, byvandring for elever fra Ungdomsskolen
 - Deltagelse i Kunst for Alle i KCL den 26.-27. januar. Skive Museum havde sin egen stand
 - Fortælle-forældre, projekt i samarbejde med Skive Bibliotek om og for børn med talevanskeligheder og deres forældre
 - Kunstnerportrætter. Hvorfor og hvordan maler kunstnere sig selv og hinanden?
 - Mød kunsten – forår 2019. Det populære formidlingstiltag, som vi begyndte på i 2018, inviterer interesserede til at komme og se på kunst og høre nogle af de spændende historier, som ligger gemt i museets kunstsamling. I foråret 2019 var der tre mødegange i februar og marts, som handlede om "Hvordan kan man læse kunst" og handlede om figurativ, nonfigurativ og abstrakt kunst, samt om skulptur og installationskunst
 - Omvisning for demente i Ib Monrad Hansen-udstillingen
 - Ib Monrad Hansen, artist talk. Kunstneren fortalte om sin arbejdsmetode og om tankerne bag hans værker
 - Ulvehunden og andre skulpturer i Skive. Foredrag/omvisning
 - En kunstkonservator fortæller, den 25. september. Foredrag om konservering af kunst
 - Sallings huer og Trine Søndergaard, den 16. oktober
 - Ib Monrad Hansen i dialog med sognepræst Mads Callesen den 21. november. Dialogen forgik foran Ib Monrad Hansens maleri "Tese 50. Martin Luthers sidste øjebliks uskyld". Arrangeret af Skive Kunstforening i samarbejde med Grundtvigsk Forum i Skive.
 - Artist talk med Trine Søndergaard den 13. november. Trine Søndergaard fortalte om sit kunstneriske projekt og om, hvordan serien "Hovedtøj" er blevet skabt til udstillingen på Skive Museum.
- Skive Kunstforening har arrangeret foredragsrækken "De store mestre i kunsthistorien" og aftenundervisning i Croquis-tegning

Artist Talk med
Trine Søndergaard

Forskning

I forbindelse med det fælles udstillingsprojekt "Herfra hvor vi står" blev udarbejdet en mindre publikation, der bl.a. indeholder to fagfællebedømte artikler. Det drejer sig om:

- Karina Lykke Grand, Rasmus Kjærboe, Sine Krogh og Sally Schlosser Schmidt, Aarhus Universitet 2019: "Landskab, folk, flag og grænser. Da Danmark blev Danmark i 1800-tallets kunst".
- Jens Tang Kristensen, 2019, Københavns Universitet: "Med danske forbehold: Om nationalisme og national identitet".

Samt en fagfællesbedømt artikel omhandlende forskning i egen samling

- Tilde Mønsted Kristensen, (udgives 2020) : "Uden årstal. Hans Smidths placering i dansk kunst". Publiceres i SMK Perspective.

NETVÆRK OG SAMARBEJDSPARTNERE

Ib Monrad Hansen og Trine Søndergaard, Skive Kunstforening, Henrik Scheel Andersen, Finn Have, Felix Pedersen, Matvey Slavin (D/RU), Gineke Zikken (NL), Sigurd Wendland (D), Tine Schumann (D), Pia Viborg, Poul E. Nielsen

Skive Kommune, Kultur og Fritid, Kulturelt Samråd Skive, Skive Kommunes Billedkunstråd, Skive Kommune, netværk indenfor undervisning, De 17 verdensmål, Skive Kommune, Pleje & Omsorg, VIA University College, Læreruddannelsen i Skive, Skive Bibliotek

Martin Asbæk Gallery, Den Kgl. Danske Ambassade i Berlin

Fur Museum

Fur Museum er et lille specialmuseum med fokus på Fur. Museet rummer en enestående samling af 55 millioner år gamle fossiler fra moleret på Fur, der kandiderer til UNESCO verdensarv. Museet rummer også en lille arkæologisk udstilling og livet på Fur gennem de sidste 200 år kan opleves på museumsgården i Nederby eller i det gamle bundgarnshus ved Gammelhavn. Ved museumsgården står Tarris Mølle, Danmarks sidste kludesejler af sin slags. I 2018 hjalp Fur Museums Støtteforening med at få sat nye vinger på møllen, og i år har de sørget for, at der også er kommet lys på vingerne. Støtteforeningen medvirkede også ved årets grundlovsarrangement på Fur Museum, hvor landdistriktsforsker Hanne W. Tanvig var taler. Støtteforeningen arrangerede en forårstur med geologer og et efterårsforedrag i Fur Forsamlingshus, der indledtes med en historisk fortælling om Fur efterfulgt af et oplæg om folkemedicin og kloge mænd og koner. Støtteforeningen arrangerede desuden en sommerfest for medlemmerne i museumshaven på Fur og støtteforeningen er en uundværlig hjælp i forbindelse med værkstedsaktiviteterne i uge 29-31.

Museets formidling spænder fra det tropiske molerhav med de 55 millioner år gamle fossiler, og når via oldtiden til det liv, der kan opleves på Fur i dag.

På Furs højeste punkt ligger gravhøjen Bette Jenses Hyw. I 2019 tiltrak højen sig igen mediernes opmærksomhed i en sådan grad, at højen er Danmarks mest omtalte gravhøj.

"Bette Jenses Hyw"

Den 28. september åbnede Fur Museum udstillingen "Gravhøj og gelænder" for at give den faktuelle fortælling om højen og den sag, som medierne har omtalt som "gelændersagen". Den 23. august besøgte kultur- og kirkeminister Mette Bock Fur og Bette Jenses Hyw. Sidst på året fik højen en ny, bred og svævende trappe uden gelænder. Mon det sidste ord er sagt i denne sag??

Museet udbyder desuden en lang række aktiviteter. Der har i 2019 været 244 omvisninger/arrangementer, hvor *natur* har været omdrejningspunktet, heraf 140 skoleklasser, 19 ungdomsuddannelser og 6 seminarer. De fleste arrangementer ligger forår og efterår. Der har været 52 guidede busture på Fur, samt 15 "fortællinger fra FUR"-arrangementer.

Sommeren er højsæson for turisme på Fur. Dette imødekommer museet ved i denne periode at have ekstra fokus på aktiviteter for turister. I 2019 havde museet i forbindelse med sommerprogrammet 20 dage med løbende geologiske rundvisninger på museet, hvor der efterfølgende var mulighed for gæsterne at få bedømt egne fund. 10 dage med mikroskopiworkshop, og 20 guidede fossiljagter i molergravene.

Sommeraktiviteter for
hele familien

I sommersæsonen har der været afholdt daglige fossiljagter i molergraven, rundvisninger i udstillingerne og i museumshaven kunne gæsterne deltage i arbejdende værksteder med gamle håndværk som omdrejningspunkt. Udenfor højsæsonen er afholdt "Nat på Museet" og julemarked. Fur Museums medarbejdere deltager desuden i Feriemessen i Herning, Åben Ø, Limfjorden rundt, Muslingefestival, Blå flag mm.

Som noget nyt har der på Fur Museum ikke blot været traditionelle foredrag, men også livestream foredrag. I 2019 har museet været vært for 14 fint besøgte livestream foredrag, der blev sendt direkte fra Aarhus Universitet. For at blive godkendt som vært, skal der være fri entré og gæsterne skal sidde på polstrede stole, (hvilket alle andre gæster og medarbejdere også kan nyde godt af)! Fur Museum er gået i samarbejde med Fur Foredrag, der forkæler gæsterne med hjemmebagt kage til forelæsningsne.

Glyngøre Kulturstation

Formidling

I foråret, før sæsonstart, 2019 fik de permanente udstillinger på Kulturstationen i Glyngøre et mindre brush-up, hvor enkelte fotos og de fleste udstillingstekster blev udskiftet. Samtidig blev enkelte genstande fremhævet. Der var dog på ingen måde tale om gennemgribende ændringer i udstillingerne.

Årets påskeudstilling var en helt lokal udstilling "Familiealbum. En erindringsudstilling" ved kunstneren Tine Laulund. Udstillingen var iscenesat af Glyngøre Kulturstations Støtteforening.

Til Sankt Hans åbnede udstillingen "Glyngøre Plein Air 2019 – Syv kunstnere fortolker Salling", 23. juni – 20. oktober 2019 på Glyngøre Kulturstation. De syv inviterede kunstnere opholdt sig på Skiveegnen i en uge, hvor de malede landskabet i Salling. De færdige værker kunne efterfølgende opleves på Glyngøre Kulturstation. Deltagende kunstnere var: Felix Pedersen (DK), Finn Have (DK), Gineke Zikken (NL), Henrik Scheel Andersen (DKI), Matvey Slavin (DE/RU), Sigurd Wendland (DE) og Tine Schumann (DE).

Til udstillingen var knyttet rundvisninger, caféaften, og børnene, der deltog i sommerskolen, fik også en dag på Glyngøre Kulturstation. Efter udstillingsåbningen var der Skt. Hans bål ved fjorden arrangeret af Museumsforeningen.

Matvey Slavin maler på stranden ved Glyngøre med Sallingsundbroen i baggrunden

Caféaften Glyngøre Plein Air den 20. august i Glyngøre Kulturstation. Med udgangspunkt i udstillingen "Glyngøre Plein Air 2019 – Syv kunstnere fortolker Salling" fortalte udstillingens kurator Henrik Scheel Andersen og museumsinspektør Mette Dyrberg om plein air-konceptet og introducerede til kunstnerne og udstillingen.

Juleudstillingen "Det legede vi med" kunne ses i december og udstillingen var åben i timerne før årets højdepunkt "Mørkningen". Til udstillingen var indlånt genstande fra bl.a. Sundsøre Lokalarkiv og private, der tillod udstilling af deres elskede gamle legetøj.

Venneforeningen stod desuden for årets "Musik på plænen" og Sankt Hans Bål.

Skive Museum

Udstillinger og omvisninger

Liv og Landskab – perspektiver på Skiveegnen- sluttede august 2019

I den tværfaglige udstilling Liv og Landskab var der fokus på, hvordan folk på Skiveegnen levede i 1800-tallet og på lokale motiver af de tre malere Christen Dalsgaard (1824-1904), Hans Smidth (1839-1917) og Emilie Demant Hatt (1873-1958). Udstillingen var opdelt i temaer som klædedragten, landskabet, Limfjorden, dagliglivet for kvinder, mænd og børn på landet og Skive som købstad. I udstillingen var kunst og kulturhistorie i dialog og fortalte historier om og fra Salling og Fjends.

IB MONRAD HANSEN. another way of painting – another way of thinking – 24 maj-8. dec. 2019

Udstillingen præsenterede værker fra de seneste 12 år, der greb fat om emner som klimakrisen, individets rolle i samfundet og konkurrencestaten. Udstillingen dannede baggrund for tegneoplevelser for børn, rundvisninger for skoleklasser, billedkunstsolen, samt de mange gæster, der deltog i omvisningerne. En aften med kunstneren – artist talk- var meget velbesøgt.

Trine Søndergaard. Herfra hvor vi står – 7 udstillinger om national identitet 28. september 2019 – 1. marts 2020

Udstillingen var en del af udstillingsprojektet "Herfra hvor vi står", der var et samarbejde mellem Skive Museum, Randers Kunstmuseum, Horsens Kunstmuseum, Holstebro Kunstmuseum, Museet for Religiøs Kunst i Lemvig, Skovgaard Museet og Glasmuseet Ebeltoft. Udstillingen går på tværs af kunst og kulturhistorie. Værkerne er skabt af Trine Søndergaard med unge piger som modeller og Skive Museums samling af hovedtøj fra 1800. En spændende kombination. Til udstillingen har der været afholdt foredrag, præsentation af hovedtøjet og forskellige former for omvisninger.

Julekalender om Juletraditioner

I december viste Skive Museum sin store julekalender, hvor der bag de 24 låger skjulte sig forskellige nye som gamle juletraditioner. Alle hverdage frem mod jul stod Fru Juhl klar til at tage imod Skiveegnens skoleklasser og børnehavebørn og fortælle dem om julen og dens traditioner. På blot 3 uger nåede Fru Juhl at fortælle til 36 klasser om julekalenderen, og flere af børnene kom tilbage for at vise kalenderen til deres familier.

Onsdagsforedrag

Der har været afholdt 32 aftenåbninger med forskellige foredrag, omvisninger eller genstandsfortællinger. I begyndelsen var det især emner om kunst, der tiltrak mange gæster, men i løbet af 2019 fandt flere og flere også vej til foredrag med arkæologiske og historiske emner.

Omvisninger

Der har været 132 omvisninger på Skive Museum i løbet af 2019. Det er bl.a. Skive Kommunes Personaleforening, Ældresagen, pensionistklubber, undervisningsforløb for børnehaver og skoler, gymnasium og voksenuddannelser, der har været på besøg.

Bålhytten

Med den nye bålhytte er det blevet muligt at afholde undervisningsforløb og give oplevelser udendørs. Der blev i forbindelse med børnehaveugen "Tidlig kulturstart" tændt bål og arrangeret forskellige temaer vedr. Vikingetiden. Bålhytten indgik også i arkæologernes stenalderevent, sommerskole og børnekulturnatten. Hytten er vældig populær... og dejlig at have, når en sommerdag drukner i regn.

Museets butik

Skive Museums butik har i 2019 fundet sin form og sit eget udtryk. Der er tale om en blanding af museumsvarer og ganske særlige produkter, der kun kan købes på museet. Hovedtanken er bæredygtighed og kvalitet.

Spøttrup Borg

Spøttrup Borg er ejet af staten, og det er til dagligt Slots- og Kulturstyrelsen, som har ansvaret for drift og vedligeholdelse af Borgen. Slots- og Kulturstyrelsen har ansat en gartner til at vedligeholde park samt læge- og krydderurtehaven. Spøttrup Borg formidler hele Borgens historie men med særlig fokus på middelalderen og renæssancen. Der var 28.271 gæster, der besøgte Spøttrup Borg i 2019.

Formidling

Udvalgte arrangementer på Spøttrup Borg

Kulturfestival – GENOPDAG. Spøttrup Borg deltog i kulturfestivalen GENOPDAG i Skive Kommune, som er en videreudvikling af Aarhus 2017. Til dagen var der arrangeret en lille buket af forskellige aktiviteter. I krydder- og lægeurtehaven kunne man høre om planternes anvendelse i folkemedicinen, Spøttrup Borgs Venner satte liv i borggården og gæsterne kunne også deltage i den 7 km lange "søgang" rundt om Spøttrup Sø. I velkomstbygningen spillede et mindre klassisk kammerensemble Divertimento værker af bl.a. Vivaldi og Bach.

Bispens Marked. Bispens Marked blev afholdt for 12. gang i 2019, og havde deltagelse af ca. 600 aktører. En stor gruppe på omkring 150 middelalderaktører fra Tyskland og Tjekkiet havde indtaget Borgen, som de beboede under hele markedet. Som noget nyt havde Borgen lavet sin egen turnering "Spøttrup Borg Open" i middelalderkampsport med deltagelse fra flere lande. Bispens Marked trak mange gæster til og den praktiske afvikling har stort lokalt islæt, hvor Spøttrup Kro havde en bod på markedet, de lokale idrætsforeninger stod for parkering og Spøttrup Kulturhal sørgede for mad og bad til aktørerne.

"Spøttrup Borg Open 2019"
turnering i middelalderkamp

Halloween. Spøttrup Borgs Venner stod for at afvikle halloween fredag aften i efterårsferien i samarbejde med museet. Efter evalueringen af den store succes sidste år blev det besluttet at lave en ensrettet rute rundt på den mørklagte Borg. Det nye tiltag blev heldigvis godt modtaget af gæsterne, og trods regn hele aftenen, så endte halloween meget flot med at tiltrække ca. 1000 gæster.

Julemarked. 1. søndag i advent holdes det traditionsrige julemarked. Musikken blev i år spillet af den kvindelige trio DUSK, som leverede en flot lydside til julemarkedet. Den ene sal var i år reserveret til lokale producenter af fødevarer, hvor der blev solgt lammekød, studespegepølse, honning, æblemost og cider. Julemarkedet blev en overvældende succes med 2.247 gæster på bare én dag, hvilket er 800 – 900 flere gæster end normalt.

Anden formidling

Omvisninger. Spøttrup Borg tilbyder rundvisninger til skoler, grupper og foreninger. Til at forestå rundvisningerne er der fra museets side afsat en kustode, en projektansat historiker samt en museumsinspektør, som sammen med tre frivillige rundvisere tager de daglige rundvisninger.

Skoletjeneste. Skoletjenesten varetages af to tidligere pædagoger fra Rødding. Børnene oplever udendørs jernsmedning og bueskydning, mens der inden dørene fortælles om tro og overtro i middelalderen.

Formidlingsgruppe. En formidlingsgruppe, som er sammensat på tværs af Museums Sallings medarbejdere, arbejder med at skabe grundlaget for en ny formidling af Spøttrup Borgs historie. Gruppen arbejder med kernefortællingen, samt med at undersøge tidspunktet for Spøttrup Borgs opførelse. Der er i den forbindelse planlagt at lave en mindre arkæologisk undersøgelse, som måske kan bringe os nærmere en datering af tidspunktet for Spøttrup Borgs opførelse. Til projektet er der desuden ansat en historiker i en projektstilling, som skal være med til at skabe overblik over det kildemateriale, som findes om Spøttrup Borgs historie. Arbejdet skal ende ud i en generalplan for Spøttrup Borg, som skal bruges til den videre fundraising til projektet.

Læge- og krydderurtehaven
ved Spøttrup Borg

"Lægeurter & Folkemedicin".

I velkomstbygningen fortsatte udstillingen "Lægeurter & Folkemedicin". I udstillingen vises de smukke billeder, der er fotograferet igennem et helt år af fotograf Klaus Madsen. Billederne var sat sammen med de folkelige råd – både dem "enhver husmoder vidste" samt de kloge mænd og koner og oplysninger fra de ældste danske lægeurtebøger. Emnet har desuden været omdrejningspunkt for flere foredrag både på Skive egnen og rundt omkring i Jylland.

Projekt STOL. Museet indgik i et samarbejde med ildsjælene fra GRASSLAND, der arbejder med borgerinddragende kunst. I projekt STOL handlede det om at hylde Sallings kulturarv som centrum for møbelproduktion og om at genopdage klassiske snedkerhåndværk for at bringe dem i spil i fremtidens bæredygtige møbeldesign. De unikke stole til Projekt STOL blev udstillet fra den 20. september og frem til november i Spøttrup Borgs velkomstbygning.

Populær artikel. En lille, kort historie om Spøttrup Borgs historie til Månedsmagasinet's udgave i juli-august.

Forskning

Borgens projektansatte historiker har brugt efteråret, til at indsamle og strukturere kildemateriale om Spøttrup Borg, herunder materiale om familien Below, som var de første private ejer af Spøttrup Borg. Materialet skal danne baggrund for fagfællebedømt artikel, der afleveres i 2020.

Museets medarbejdere i 2019

Ledelse og administration: Museumschef Inge Kjær Kristensen til 30/11 2019, herefter museumschef Per Lunde Lauridsen, formidlings- og forskningskoordinator Elisabeth Barfoed Carlsen, teamleder i administrationen Charlotte Bunch Thomassen og markedsføringskoordinator Marianne Mondrup

Museumsinspektører: Anne Birgitte Jessen, Bo Pagh Schultz, Ellen Østergaard, Helle Holm Hansen, John Brinch Bertelsen, John Lunde Simonsen, Kristian Buhl Thomsen, Malene Nymann, Mette Dyrberg, Niels Mortensen, René Sylvestersen, Sam Wullum, Terkel Brannet, Turi Thomsen

Lokalarkivarer: Aksel Østergaard, Ib Svenningsen, Knud Erik Jakobsen

IT ansvarlig: Knud Nielsen

Konservatorer: Annette Adomat, Frank Osbæck

Kustodeansvarlige: Birthe Jelle, Lene Eriksen, Janne Søndergaard

Museumsassistenter: Gunhild Hede Dahl, Eline Juhl, Grethe Skovgaard Sørensen, Lisbeth Gaardsdal, Ragnhild Møller Thomassen, Mette Mehlsen

Teknisk Service/Rengøring: Ella Damsgaard, Suk Dolma Tamang, Søren Ladefoged Pedersen

Projektansatte: Tilde Mønsted Kristensen, Jesper Nielsen Krogh, Mette Westergaard, Mille B. Johansen, Steen Christiansen, Peter Lundby, Birka Bitsch, Mathias Svane Hansen, René Gravgaard, Poul Christian Thomsen, Peter Musgaard, Stig Asbjørn Vestergaard

Timelønnede: Karen Margrethe Vester Birch-Jensen, Kirsten Østergaard Andersen, Trine Futtrup, Rebecca Glud, Jytte Juhl Pedersen, Hanna Høgh, Else Marie Aagaard, Rosdia Rustam, Claus Møller, Jørgen Maarbjerg Dahl, Uffe Neve, Terkel Legaard Blegager, Jeppe Kjærgaard, Ida Viborg, Rikke Sørensen, Nina Hedegaard, Ingrid Astrup, Sara Rudolfsen

Studerende: Helle Henriksen

Frivillige: ca. 800 frivillige/aktører deltager i museets virksomhed